

Tarptautinio Teismo Sprendimo Laukiama Dar Šiomis Dienomis

Vilniaus likimas daug pareis nuo šio nusprendimo

Lenkų atstovas ginčija, kad Vilnius ir Gardinas Lenkijai priklausa!

Klaipėda, Lietuva, rugsėjo 26. Iš Haagos praneša: Lenkų atstovas Vyriausiam Tarptautiniam Teismui atklausia ginčijant Lietuvos reikalavimą grąžinti jai Vilnių. Jis tvirtina, kad Lenkijai teisė į Vilnių pati Ambasadorių Konferencija yra pripažinusi, ir todėl, sakė lenkų atstovas Mrozowski, jei būtų leista priversti kiekvieną valstybę atsakyti savo teisių, tai galėtų kilti anarkija ir jokie tarptautiniai pasižadėjimai negaliojotų.

Mrozowski atkartotinai pabrėžė, kad Vilnius ir Gardinas Lenkijai priklauso pagal Ambasadorių sprendimo, kuriuo esą nustatytos Lietuvos ir Lenkijos sienos. Mrozowski sakė, kad Lietuva, savo premjero Volde-marso lūpomis pažadėjusi sueti su Lenkija į gerus santykius. Po 1927 metų Tautų Sąjungos rezoliucijos lenkų-lietuvių santykiai esą radikaliai pasikeitę. Be to Mrozowski pasigyrė, kad Lenkija padėjusi Lietuvai net nepriklausomybę įgyti (!), o Lietuvos kariuomenę kartu su bolševikais buvę sudarę slapto sutartį prieš Lenkiją.

Lietuva nelaužo sutarčių

Lietuvos atstovas Sidzikauskas savo antrąjį kalbą pradedė, kad jei Lietuva nenori atidaryti Vilniaus-Kašėdorio geležinkelio, tai ji nenusizengia prieš Tautų Sąjungos statutą, nei prieš Kellogo taikos sutartį, kaip tai nori įrodyti lenkų atstovas Mrozowski.

Sidzikauskas išreiškė nusistebėjimo, kaip lenkų atstovas nori iš Tautų Sąjungos patarimo (rekomendacijos) susitaikyti, padaryti Lietuvos vyriausybės juridinį pasižadėjimą. Jis atkartotinai reikalavo, kad būtų atitaisyta Lietuvai neteisėybė ir sugrąžintas Vilnius, ir pabrėžė, kad gindamas Lietuvos nusistatymą jis prisideda prie teisybės pergalei.

Lietuvos gynėjas profesorius Mandelstamas pabrėžė, kad Lietuva čia nepaliečia Lenkijos teises, tik jos interesus. Jis pateisino Lietuvos vyriausybės atsisakymą nusilenkti Ambasadorių Konferencijos sprendimui. Jis nemato jokio nusikaltimo.

Chicago ir aplinkinė federacija oro biuras šiai dienai pranašauja:

Bendrai giedra; kiek šilčiau, vidutinis, nepastovus vėjas. Vakar temperatūra siekė 69 iš ryto ir 65 popiet. Saulė teka 5:51, leidžiasi 5:25, mėnuo teka 11:25 vak.

timo iš Lietuvos pusės prieš bet kokią tarptautinę teisę. Baigdamas jis pripažino, kad Lietuva teisingai naudoja tarptautinės teisės ginklais savo teisėms ginti.

Abiejų šalių ginčai jau yra baigti ir Tarptautinis Teismas pats vienas visą bylą persvarstys iš pamatų. Teismo nuosavaičių, tai yra šiomis dienosaivačių, tai yra šiomis dienomis.

Lietuvos byla su Vokietija

Kaunas, rugsėjo 26. Šio mėnesio 28 dieną į Genevą išvažiavo Lietuvos delegacija dalyvauti Lietuvos Vokietijos trečiųjų teisme. Tame teisme svarstoma Vokietijos skundas prieš Lietuvą dėl išsiųstų iš Lietuvos 5 Vokietijos piliečių.

Teismo sudaro pirmininkas šveicarijos teisingumo ministras Dr. Haad ir nariai, Suomijos atstovas ir Belgijos atstovas. Lietuvos pusės teisėju paskirtas Dr. Klimas, Lietuvos pasiuntinis Paryžiuje. Lietuvos gynėjas pakviesti teisių patarėjas Dr. Robinsonas iš Kauno ir vyriausias valstybės gynėjas prie Vyriausiojo Tribunolo p. Žalkauskas.

Dar 1928 metais tarp Lietuvos ir Vokietijos buvo padaryta sutartis, kad ginčytini abiejų valstybių klausimai būtų pavaldami risti trečiųjų teismui, sudarytam iš neinteresuotų valstybių. Tad Vokietija taja sutartim jau ir naudojasi.

Lietuvos pulkininkas reikalauja unijos su Lenkija

Kaunas, spalio 2. Chicago's lenkų dienraštis "Dziennik Zwiazkowy" gavo tokią žinią: Buvęs karo attache Berlyne, pulkininkas Skorupskis, išleido knygutę vardu "Tautų prisikėlimas". Ta knygutė Lietuvos padarė nepaprastai stipraus įspūdžio.

Autorius toje kygutėje išvažiavo butinumą sudaryti su Lenkija uniją pasiremiant pastabomis, išgytomis Berlyne. Kauno universitete įvyks vietos diskusijos tos knygutės iškeiti tema, kuriose dalyvaus Lietuvos universiteto atstovai ir valstybės vyrai.

Nauja papos enciklika

Kviečia vyskupus į "kryžiaus karą" prieš depresiją

Vatikano Miestas, spalio 4. Papa Pius XI vakar paskelbė savo naują encikliką į visus vyskupus, kviedamas juos į "kryžiaus karą" maldomis, labdaybe ir pasišventimu padėti pasaulio depešijai panaikinti, sumažinti ginklavimosi ir rupintis neturtingais ypatingai vaikais.

Pasaulio depresijos gydymas esąs tautų ir jų valdžių pareiga.

Baltimorėj atpigo duona

Penkios didžiausios duonos kepyklos Baltimorėj atpigo duoną 1 centu kepalui. Pirmiau buvo 7 centai, o dabar 6 c.

Fašistai pabugo, kad orlaivis gali juos bombarduoti

Paslaptingas lakunas įvarė daug baimės Romos fašistams

Roma, Italija, spalio 5. Visa Roma šiandien kalba apie netikėtą, paslaptingą orlaivį, kurs šeštadienio naktį apie 8 valandą pabėrė Romos mieste šimtus tukstančių priešfašistinių atsišaukimų ir pamfletų.

Atskridęs virš Romos miesto tuojau po sutemimo, visą laiką didelio aukštybės, paslaptingas lakunas staiga nėrė žemyn virš pačiu Garibaldi tiltu, kur fašistų nužudytas laisvės kankinys Matteotti buvo pagautas 1924 metais ir paskui užmuštas, ir kurio nužudymo 8 metų sukaktuvės kaip tik dabar supuolė. Toje vietoje lakunas numetė pirmąjį punda atsišaukimų, kurie paplito po visą miestą. Tai padaręs lakunas skubiai šovė atgal į tamsią aukštybę ir iš ten baigė proklamacijų barstymą.

Sujudo visas lizdas

Romos policija skubiausiai griebėsi žinksnių, ir pradėjo rinkti pamfletus, ir areštuoti piliečius, kurie spėjo tų atsišaukimų pasigrobtį. Tuo pačiu laiku tuzinas fašistų orlaivių pasikėlė į orą vyti paslaptingojo lakuno, kurs dingio dangaus erdvėje.

Bematant fašistai sumobilizavo apie 20,000 jaunų fašistų, kurie tuo laku laikė savo konferenciją Romoje, ir juos išvedė į gatves, kurie važinėdami valdžios vežimais šaukė "Viva il duce!" (Tegyvuojia vadas).

Visi išbarstytieji pamfletai buvo atspausiti smulkiu raštu ant mažų baltų lakštelių ir buvo pasirašyti "Nacionalės Sąjungos", taktikos priešfašistinės organizacijos, kurios tikslas yra pasyviu pasipriešinimu kovoti su fašizmu Italijoje. Dūtos organizacijos vadai, Renzo Rendi ir Mario Vinciguera sėdi kalėjimuose, abudu nuteisti po 15 metų kalėjimo.

Kviečia liaudį ir perspėja karalių

Dviejų rūšių pamfletai buvo adresuoti į Italijos liaudį, raginant imtis pasyvio pasipriešinimo prieš "juodmarškinis Habzburgus" ir "labiausiai terionišką, pagedusią ir subankrutijusią valdžią, kokia kada nors yra buvusi".

Trečias pamfletas buvo adresuotas pačiam karaliui Emanueliui, kuriam rašoma:

"Jums tik davus ženklą 600,000 piliečių atiduos savo gyvastis numesti nepakenčiamą jungą nuo dviejų miestų. Ar tai yra su Jūsų sutikimu, kad tas jungas, neapsakomai sunkesnis, slėgia visą tautą? Ne padaryk, kad Italijos liaudis, sekama Ispanijos pavyzdžiu, padarytų Tave kaltininku visų tuų prišpaudų!"

Fašistai yra ypatingai nusi-gandę dėl to netikėto apsi-rei-

[Acme-P. & A. Photo]

Milžiniškas italų orlaivis "Uberto Maddalena" skrenda viršuj Romos.

Dwight W. Morow, Lindienės tėvas pasimirė šią naktį

Dar vakarykščiai kalbėjo per radio

New York, spalio 4. Dwight W. Morow, 58 metų amžiaus, buvęs U. S. senatorius nuo New Jersey ir ambasadorius Meksikai, Annes Lindbergienės tėvas, mirė peritą naktį nuo smagenų hemorrhage.

Jis dar vakarykščiai kalbėjo per radio ir prieš porą dienų buvo Washingtonė tartis dėl Francijos premjero Laval priėmimo. Jo dukterė, Anne, su vyru Lindbergu šiomis dienomis Kinijoje vos neprigėrė orlaiviniu apsivertus Yangtse upėj.

Morrow buvo numatomas Amerikos vice-prezidentu; jis sutaukė Meksiką su Amerika ir ačiu jam nesukilo 7 valstybių jūrų konferencija; jis taipgi buvo už prohibicijos modifikaciją.

Atėmė už \$50,000 degtinės iš laivyno sekretoriaus

Sausieji agentai rado 600 dėžių gėrimų Charles Adams garaže

Scituate, Mass., spalio 5. Washingtonė sukėlė didelę sensaciją nepaprastas radinys. Sausieji "snuperiai" suodė, kad Amerikos laivyno sekretoriaus Charles Francis Adams garaže "kvepia" gėralais, ir užpuolė rado 600 dėžių, su \$50,000 vertės brangiais likeriais, whiskey ir kt.

Adams užsigynė, kad tai būtų jo gėrybės.

kimo, nes dabar visi pamatė, kad tas lakunas, jei jis panorės, kitą kartą galės mesti bombas vietoj proklamacijų. Tas lakunas pasirodė mokas labai gerai taikyti, nes jis numetė proklamacijų punda stačiai ant Palazzo Venezia rūmų, kuriuose pats Mussolini turi savo ofisus.

Darbo Federacija pradėjo kongresą Britų Kolumbijoje

1000 atstovų svarsto depresijos priežastis

Vancouver, Britų Kolumbija, spalio 5. Tukstantis delegatų Amerikos Darbo Federacijos susirinko čia į savo 51 metinę konferenciją aptarti praktiškomis priemonėmis, kaip bedarbei ir depresijai pagelbėjus.

Privatė industrija turi arba surasti daugiau darbų arba mokėti didesnes takas, yra pamatinė konferencijos programa, kuri papunkčiai skamba:

Hooveris turi suaukti nacionalę darbdavių ir darbininkų konferenciją.

Skubiai įvesti 5 dienų savaitę ir trumpesnes darbo valandas.

Palaikyti esamas algas ir gyvenimo standartą.

Užtikrinti darbo pastovumą.

Uždrausti vaikų darbą.

Stabilizuoti industrija.

Mokliškai suderinti gamybą su suvartojimu.

Aukštėsius mokesnius didesniems turtams, Valstead akto pakeitimu, bedarbių skubią pagalbą ir praktišką planą tolimesnėms depresijoms išvengti.

Lakunai perskrido Pacifiką

Pralėkė 4,465 mylias per 41 valandą

Wenatchee, Wash. spalio 5. Pirmieji, kurie perskrido Pacifiko vandenyno šiaurinę dalį nesustodami, Clyde Pangborn ir Hugh Herndon, šiandien čia nusileido, perskridę 4,465 mylias iš Japonijos per 41 valandą ir 18 minučių.

Patys japonai, kurie juodu teisė ir baudė apie pustrečio tukstančio dolerių pabauda, dabar davė jiems \$25,000 čekį už perskridimą.

Berlynas, spalio 5. Vokietijoje pradėjo reikštis markės kritimo ženklai.

Lietuvos Naujienos

Nuo stogo nukrito ir neblogai jaučiasi

Janonio g. 31 nr. nuo dviejų aukštų namo nukrito neblāvus pil. Oskaras Tekleris, Jaučiasi: neblogai, nesusižeidęs.

Moterys abiejose partijose kelia revoliuciją

Moterys sako, kad senais "blo-fais" jų nebeprigaus

New York, spalio 4. Didėjantis moterų agresingumas abiejose, republikonų ir demokratų partijose, sudaro tų partijų lyderiams rimto rūpesnio.

Dvylika metų atgal suteikiant moterims balsavimo teisę, vienas Indiana reakcionierius pasiepdamas pareiškė: "O, tik duokite moterims arbatos ir pyragaičių ir daug popieriaus bei pašelių, ir lai jos rašinėja rezolucijas apie socialę labdarybę. Mes tas jų rezolucijas pasiųsime komisijoms ir užmiršime".

Per kelis metus taip ir buvo, bet dabar moterys pradeda klausinėti ir reikalauti paaiškinimų. Hooveris prieš savo išrinkimą ypatingai daug žadėjo moterims ir gavo daugumą jų balsų, bet jis neištesėjo savo pažadų, ir dabar moterų tarpe auga prieš jį tikras bruzdėjimas.

Grekija pasibučiavo su Turkija

Amžių ginčai ir kovos baigtos

Viena, Austrija, spalio 5. Grekijos ministeris pirmininkas Venizelos ir Turkijos ministeris pirmininkas Ismet Paša apsikabinę pasibučiavo, tuomi parėikdami, kad nuo šimtmėčio tęsusi kova tarp Turkijos ir Grekijos yra baigta. Ismet Paša apsilankė Atenuose, atsilygindamas už Venizelos vizitą Istanbului.

Pan Amerikos konfe- rencija tariasi

Washington, spalio 5. Penki šimtai delegatų nuo 20 Amerikos tautų susirinko savo naminiams reikalais tartis ir priemonių ieškoti, kaip prekybą atgaivinti. Prezidiuman išrinkti, veik išimtinai šiaurės amerikiečiai.

Kubos delegacija pasiūlė dviejų metų bendrą tarifų sutartį visoms Amerikos kontinento šalims.

New Yorko vaikų šau- dytojai pagauti

New York, spalio 5. Vincent Coll ir keturi kiti banditai, kurie liepos 28 d. važiuodami per "Mažąją Italiją", Harlan kvartale iš kulkosvaidžių peršovė 5 vaikus, vieną mirtinai, visi pagauti. Banditų gaudyme dalyvavo 300 policistų, kurie gaus už tai \$30,000 dovanų.

Demokratų galbut kon- trolliuos kongresą

Washington, spalio 5. Illinois 8 distrikte praėjus demokratų kandidatui, kongresas pateks demokratų daugumos kontrolei. Demokratai turėtų 215 vietų, kuomet republikonai beturėtų 212 vietų.

Pavojinga senam karštai mylėti

Atvažiavo imti šliubą 80 metų senis su 70 metų sene, pasimirė bažnyčioj

Rugsėjo 8 d. žaliuoju įvyko šitoks daug kalbų sukėlęs atsitikimas. Vietos gyventojas pil. Naujavičius, našlys, 80 metų amžiaus senis užsigėdė vesti. Susipažino su tula 70 m. amžiaus moterimi taip pat našle ir sutarė tuoktis.

Kalbama dieną abu "jaunieji" nuvyko į bažnyčią paimti šliubą, bet vos tik kunigas ėmė juodu laimint, "jaunajam" pradėjo darytis silpna ir jis ėmė sverdėti. Išvestas į zakristiją Naujavičius ėmė dar labiau silpti ir staiga ten pat ir numirė. Prieš tai Naujavičius atrodė visai sveikas. Manoma, kad mirė iš didelio susijaudinimo.

Lietuvoje pirmas žydas ypat. svarb. byloms teismo tardytoju

Baigęs Lietuvos universitetą teisių skyrių p. P. Lurje paskirtas ypat. svarbioms byloms tardytoju prie Kauno apygardos teismo.

Skundžiasi del netvar- kingo autobusų ju- dėjimo

KAUNAS. — Petrašiūnų gyventojai labai nusiskundžia del netikslaus autobusų kursavimo. Nors tvarraščiai yra išduoti, bet jie jų neprisilaiko. Autobusai galuose stovi net daugiau, kaip po 20 min. (o reikia tik 15 min.). Mašinos kursuoja nedidelės, tad prisirinkus daug keleivių pasidaro tvankų. Savininkai mašinų, kaip reikiant neap-tvarko. Štai autobusas Nr. 4329 numeris buvo suklastotas — uždėtas kitas ir užspauzta savininko sava, o ne apskrities valdybos, plomba. Policija mašinų sulaikė, kas keleiviams yra labai nepatogu. Kursuoja tik du autobusai.

Apsaugos įstatymas atidedamas

Žydų spauda iš gerai informuotų šaltinių praneša, kad sustiprintos valstybės saugos įstatymas šiemet nebusias priimtas.

Kiek pardavė miško

KAUNAS. — Rugs. 9 d. miškų departamente įvyko varžytynės, kurių metu parduota: 1910 ktm. rastų už 71,290 lit., 7358 erdm. popiermalkių už 114,515 lit. ir 3,500 karčių už 1,111 lit. Iš viso paimta 186,916 lit.

LIETUVON

Siančiame Pinigus Pal-tu ir Telegrama. Patar-naujame Greitai. Pigiai ir Saugiai.

Parduodame Laivakortes ant visų Linijų.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdien nuo 7 iki 8 valandų. Ištentadieniais nuo 9 iki 1 valandų.

KORESPONDENCIJOS

Hartford, Conn.

4-to Apskričio konferencija

Rugsėjo 27 d. Odd Fellow svetainėje įvyko SLA 4-to apskričio metinis suvažiavimas. Delegatų atvyko 67. Visi jie buvo kuo tai užinteresuoti. Prieš sesijos atidarymą delegatai bėgiojo ir gaudė vienas kitą, ir vis ką tai patylo mis kalbėjosi. Delegatai dalinosi į dvi kuone lygias dalis, — fasistai ir sandarčiai.

Iš kalno buvo suprasta, kad minėtame suvažiavime įvyks kas tai tokio nepaprasto; mat, čia buvo manoma plačiai apkalbėti ir nominacijų klausimas bei kandidatų tinkamumas į SLA Pildomąjį Tarybą. Kandidatų Conn. valstijoje randasi tiek daug, o vietų SLA Pildomoje Taryboje tiek mažai. Tarp svarbių apskričio reikalų pirmą vietą užėmė žuvės apskričio iždas, sumoje \$1,214.60, kurį New Britain garsusis filantropas Jonas Mikalauskas jurėse nuskaudė. Antrą svarbią vietą užėmė, — tai ta nepavykusi \$500.00 paskola iš SLA iždo. Mat, mūsų senos atminties seni karčiarninkai, kaip ir pats Jonas Tarela, ima pavyzdį iš kitų, ir jeigu juos kas, taip sakant, apmauna, tai jie bando tokiu pat būdu atsilyginti.

Ponui Waterburio Jonui be pirmininkaujant SLA 4-tam apskričiai tapo pražudytas apskričio iždas dėl to, kad buvo atiduoti Jonui Mikalauskui, tuo laiku buvusiam apskričio išdinininkui, apskričio pinigai be jokių liudijimų ir New Britain Jonui išsokus per mažą laivo langutį į jūrą "sušlapo" kartų ir apskričio iždas. Tokiu būdu apskričiai paliko be cento. Dėl to jie čia buvo sumanę pasi-skolinti iš SLA Centro \$500.00, nesiklausę apskričių esamų SLA kuopų. Paskola daug rūpinosi Hartford jaunūlis bei SLA iždo globėjas Juozukas, kuris rengėsi keliauti į seną "kontre" kai ko pasimokinti. Delei minimos paskolos apskričiai kilo skandalas (apie tai vėliau parašysiu). O dėl skandalo minėtoje konferencijoje buvo ašarų liejimas ir dantų griežimas. Konferencija tęsėsi iki 11 valandos nakties. Čia Waterburio Jonui daug reikėjo nukentėti. Mat, viena kuopa buvo pateikusi įnešimą, kad apskričio pirmininką Joną Tarelą ir abudu išdo globėjus Vitukyną ir senį Januškevičių, Juozuko tėvą, patraukti atsakomybės-teisiam už praganymą apskričio iždo. Čia buvo pasakyta Waterburio Jonui štai kas: Kaip tamsta drįsti skverbtis į SLA išdinininkus, kuomet neturėjai mažiausio supratimo apskričio iždo saugojime ir jį pražudei. Suužė smarkus delnų plojimas ir pono Waterburio Jono karuna nukrito žemyn ir rinkimuose apskričiai valdybos paliko tik du seni nariai — išdinininkas A. J. Viznis ir organizatorius Hartfordo Juozukas. Kiti visi buvo išsluoti lauk.

Dabar apskričio valdyba susideda iš sekančių asmenų: pirm. Alksninis, vice pirm. Kvedas, jaunūlis, sekretorius Olga Azunariūtė, jaunūlė, išdinininkas tas pats A. J. Viznis, išdo globėjai J. Sekys ir S. Bajonauškas, organizatorius J. Januškevičius, jaunūlis.

Nors konferencija užsitęsė ligi 11 valandos nakties, vienok laiko nebuvo apkalbėti nominacijų reikalus. Apie kitus nuotikius parašysiu vėliau, o taip pat laiks nuo laiko pranešiu "Naujienu" skaitytojams rytų žinias. — Bytietis.

Fort Whyte, Kanada

Atsakymas "Sandaros" špitolninkams

Špitolninkai "Sandaroj" puola mane ir šmeižia mano drauge. Jie kalba J. C.—ko vardu. Jam esą mano žmona "nusiskundžiusi" dėlai to, kad aš rašinėjus korespondencijas. Girdi, už mano "griekus" žmona nuo kaimynkos net per "snukį" gavusi.

Tikrenybė mano žmona nei prieš vieną "išpažinties nedarė" ir niekam nesiskundė. Juo labiau, kad tam nebuvo jokio pagrindo. Pats J. C.—kas man pareiškė, kad "Sandaroj" tilpusi špitolninkų korespondencija yra grynas melas, su kuriuo jis nieko bendro neturi. Jis labai pasipiktino, kad špitolninkai kalba jo vardu.

Mano žmonai prikerpta "snukį" gali atsiimti pats "Sandaros" redaktorius. Prie progos jam būtų visai pravartu pasimokyti paprasto mandagumo ir nebemašyti moterį su bėkonu.

Kai dėl rašinėjimo korespondencijų, tai aš neimu tai už "griekų" ir jokios atgailos nedarau. Visa, kas mano rašytą, aš šiandien galiu faktais irrodyti. Tai buvo tiesa, kurios nei špitolninkai negali užginčyti. Tai kur gi mano tas prasišaltimas, dėl kurio špitolninkai verkia?

Visai nemanau slėpti to fakto, kad mano draugė buvo Onos šleženės užpulta. Bet tai atsitiko ne dėl mano kaltės, kaip kad špitolninkai tvirtina. Buvo tai tik paprastas moterų asmeniškų ginčas. Prie progos galiu pridurti, kad Ona šleženė kartą buvo areštuota dėl skandalo kėlimo.

Primetama man, ir "nesantika" su kaimynais. Žinote, tai turi dvi puses: dėl nesantikos juk gali būti kalti ir "kaimynai". Butų taip pat gerai, kad špitolninkas, apie kitus kalbėdamas, nepamirštų ir savęs. Sakysime, vienas kaimynas ir jam ispyrė į "sėdyne". Kalbant daugiau, gal bus ne pro šalį paminėti, kad tas špitolninkas po dviejų mėnesių ženybino gyvenimo persiskyrė su savo žmona. Tai vis, tur buti, "gerų santykių" požymys...

Aš manau, kad špitolninkas daug išmintingiau padarytų, jeigu jis tiksliau sunaudotų savo laiką, — daugiau rūpintųsi savo privačiais reikalais, vietoj rašyti visokius meiztus. Neiškenčiu dar netaręs žodžio apie "Sandaros" taip vadinamą "bešališkumą": ji noriai davė vietos špitolninkams šmeižti mane, bet kai aš pasiūniau paaiškinimą, tai atsiskakė ji talpinti. Tai gana keistoka politika. Bet tiek to. Į visokių špitolninkų šmeiztus daugiau aš neatsakinsiu.

— Kazys Trinkas.

Pittsburgh, Pa.

Del užsidariusių bankų

Prieš keletą dienų "Naujienuose" tilpo žinutė apie užsidarymą dviejų Pittsburgho bankų — Bank of Pittsburgh ir Franklin Savings and Trust Co. Aš čia noriu truputį plačiau pakalbėti apie tuos bankus.

Pirmiausiai apie Bank of Pittsburgh. Tai buvo senas ir didelis bankas pačiame vidurmiestyje. Lietuvių su ta įstaiga beveik jokių reikalų neturėjo. Kiek teko patirti, užsidarymo priežastis buvoji, ko kas tai "faktas" su kitu banku. Buvo planuojama tarp jų dvejų bankų padaryti "merger". sujungti juos. Tačiau tas planas neišsėdė ir Bank of Pittsburgh turėjęs užsidaryti. Sa-

koma, kad deponitoriai jokių nuostolių neturėsia. Visai kitoks reikalas yra su Franklin Savings Trust. Tai buvo gana mažutukas bankas, kur dėjo savo pinigus lietuviai. Kaip žinote, pasakojama, ten dirbo p. K. Vaišnora. Per keliolika metų jis agitavo lietuvius, kad jie dėtų į tą banką savo sutaupas. Tas Vaišnora yra brolis kun. Vaišnoro iš Pittsburgh priemėsčio McKees Rock.

Kunigo ir kitų parapijonių padedamas, K. Vaišnora bėginėjo po stubas ir prikalbėjo gerus katalikus dėti savo pinigus į Franklin Savings Trust. Ir daugelis paklausė, tikėdamai, kad tas bankas, iš tikrųjų, yra tvirtas, kaip uola. Kai kurie net išsiėmė pinigų iš kitų tvirtų bankų ir padėjo ten. Sakoma, kad lietuviai pinigų tame banke buvę apie \$100,000. Kiek jie beaugs, — sunku pasakyti.

Kiek teko patirti iš gerai žinančių žmonių, tai buvę bankas varęs visokias spekuliacijas ir todėl priešės liepto galę. — McKees Rocko parapijonas.

Lietuvos V. D. universitetas pradėjo mokslo metus

Rugsėjo mėn. 15 d. universitetas pradėjo naujus mokslo metus.

Studentų ir abiturientų priėmimo pils universiteto salė. Prie stalo išsiriikiavusios korporacijos su vėliavomis, kitų uniformos ir su špagomis. Tautos himną giedant, korporantai traukė špagas, tai vienas korporacijos kareivis su špagą užgavo netoli stovėjusią merginai veidą.

Po himno universiteto rektorius prof. Čepinskis naujai stojančius universitetą pasveikino ir pasakė, kad jaunoji karta dar neuatrankusi santykių su kaimu ir gamta ir universitetą įnešė į jaimimo. Prof. Čepinskis nurodė, kad per universitetą reikia ne duonos, ne karjeros ieškoti, bet tiesos. Dėl vienos karjeros neverta mokytis.

Dabar daug kas kalba apie mokslo bankrotą. Tai netikėtina, sako prof. Čepinskis. Mokslo tikslas yra nustatyti santykius tarp gyvosios ir negyvosios gamtos, tuos santykius išreikšti simboliais ir surasti kas juose paslėpta. O jei mokslo teorijos keičiasi, tai reiškia mokslo yra: gyvas. Ir kas galvoja apie mokslo bankrotą, tas mums nori grąžinti urvinių žmogaus laikus.

Kalbėdamas apie autoritetus, prof. Čepinskis pasakė, kad reikia kiekvienam galyti ir pačiam daryti išvadą, nežiurint kokios jos būdų. Jei kas manęs paklaustų, sako prof. Čepinskis, kas daugiau prisidėjo prie išradimų — ar pasitikėjimas, ar abejojimas, tai aš nesvyruodamas atsakysčiau, kad abejojimas.

Po rektoriaus kalbos naujus studentus sveikino švietimo ministeris inž. Sakėnis, o paskui universiteto sekretorius prof. Raudonikis pranešė kiek kurį fakultetą priimta studentų, butent: į teologijos fakultetą priimta 63 studentai, į evangelikų 5, humanitarinių mokslų fakult. 139 stud. ir 4 lais. klausytojai, teisų fakultetą 430 stud., gamtos matematikos fakult. 134 ir 2 laisv. klausytojai, medicinos fakultetą 137, technikos fakult. 148 ir 3 laisv. klausytojai. Viso 1076. Prašymų paduota 1506. Kiti prašymai dar neperžiūrėti. Tuo išsklaidingas posėdis ir buvo baigtas.

Kauno mieste matyti burių jaunūmenės. Tai suvažiavę kaimo berniukai ir mergaitės. Nedideliam Kaune tikrai jaučiasi jaunimo potvynis ir daliai reikiama kaimiškos upės. Jaunieji studentai apžiūrėję

Kauną, vaikėto po universitetą, vis kupini įspūdžių, visi linkę nusiteikę. Firmiau negu pradės proto darbą, negu imsis studijų daug gauna išorinių įspūdžių, tik kurie toli gražu ne visi gali būti sėkmingi. Mes pastatinišiais laikais mūsų studentų savytvarka nėra normališka; besisideranti bendroji tradicija grovė neatatin-ka studentijos esmę.

Pradedant naujus mokslo metus studentams norėjusi palinkėti ne tiksliai pasisekimo mokslais, bet ir susirūpinimo klausimais, į kuriuos kiekvienas žmogus, ypač inteligentas, turi turėti aiškų ir dorą atsakymą. Svarstymas, nagrinėjimas, patikrinimas yra studijų būtinybė ir tiesos pažinimo priemonė. Tai ir ieškotinė tiesos pažinimo, kaip reikalingo mūsų tautai ir visai žmonijai. J. Gr.

Susekta arkliavagių gauja

Sakių apskrityje buvo pradėta smarkiai vogti arklius. Tik viename Sintautu valstijoje šią vasarą pavogta aštuoni arkliai. Susekti vagių policijai niekaip nevyko. Tikrai rugsėjo 11 dieną, naktį, iš ganyklos pavogė Kuodžių kaimo gyventojas pil. Janavičius du arklius. Tą pačią dieną vienas pavogtas iš Janavičiaus arklys buvo pastebėtas pas Duobiškių kaimo gyventoją pil. Dėdiną. Dėdinas tuojau buvo areštuotas ir at-

duotas policijai. Klausimas, kur gavo šį arklį, pasakė nuo ko tai pirkęs, vėliau sakėsi su koku nepažintu žmogumi, bet matydamas, kad išsisukti jau negali pareiškė, kad minima arkli išsimainė iš Kuodžių kaimo gyventojas pil. Gudačio. Dėdino namuose buvo padaryta krata, per kurią atrastas dar vienas vogtas arklys, kurio savininkas gyvena Bublelių valstijoje ir arklys jam jau grąžintas. Gudačio sulaikyti nepavyko. Spėjama, kad su kitu vogtu arkliu pabėgo Vokietijos ir ten pasislėpė. Nes ir kitas nuo Janavičiaus pavogtas arklys jau surastas. Jis buvo sulaikytas Vokietijoje šilėnuose ir rugsėjo 16 dieną per Naumiesčio muitinę perduotas mūsų policijai, kuri ir grąžino savininkui.

Prie tos vagių gaujos priklauso dar Voverių kaimo gyventojas pil. Kairaitis, kuris taip pat areštuotas ir sėdi kalėjime. Darant pas Kairaitį kratą atrasta šiaudų kugyje vieta arkliams paslėpti. Tame slaplame tvarte atrasta stovėjusių trijų arklių pėdsakai. Kairaitis, Dėdinas ir Gudaitis yra pasiturį ūkininkai, bet versdavosi tokiais nešvariais darbais vagystėmis. Visi trys jau ne kartą už vagiliavimą yra teismo bausti, sėdėję kalėjime. Gudaitis taip pat buvo žinomas ir kaip igudęs samagono meisteris ir su bravorių kelis kartus policijos suėmiamas.

Dabar už smagumą pasipelnę svetimu turtu visiems teks

atsakyti prieš teisumą ir gal po keliolika metų pasidėti kalėjime.

Be Gudačio, Kairaičio ir Dėdino dar yra sulaikyti trys ar keturi asmenys, įtariami kaip šios vagių gaujos dalyviai. — J. Gr.

Vericose Gyslos Išgydomos \$15

Gražios kojos yra moteris vienas iš brangiausių turų. Vėrė ir grožė poros pilnai proporcingų kojų yra labai sumažinama buvimu didelių, atkarių, negražių gyslų. Kojos yra stiprios ir labai naudingos kaip vyrams, taip ir moterims. Jeigu jus turite didelės gyslas, jus sėdamos, vis labiau pradėsite suprasti kaip daug jos kenkia stiprumui ir naudingumui jūsų gražių kojų. Skausmai, nuovargis, sutinimas ir net atdaros žaizdos gali padaryti gyvenimą nepakeliamą našta. KAM TOLIAU KENTĖTI? Išgydymas yra lengvas pagalba moderniško įsikimo metodu. Šį gydymą aš vartoju sėkmingai ir be paliovos per tryliką metų. Be skausmo, saugus ir tikras. Pasitarkit su manim dabar.

SPECIALIAI ĮRENGIMAI DEL MOTERŲ.

Ruptura Išgydoma \$25

Aš taipgi išgydau rupturą be peibo. Šimtai liudijimų randasi rati-
bo. Šimtai liudijimų randasi rati-
nėje.

PASITARIMAI DYKAI
VISOSE LIGOSE

Dr. E. N. FLINT
32 No. State St.
kambarys 1105
CHICAGO, ILL.
Valandos nuo 9 ryto iki 4:00 po pietų. Penedėly ir Ketverge iki 8:00 val. vak.

GARSINKITES NAUJIENOSE

Naujas Išradimas

Dabar jus galite skalbti savo drapanas be

VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.

Klauskite pas savo groserininką LINCO WASH. Pardavinėjamas kvadratinėmis bonkomis — po 20c už bonką. Išdėdžiai

LINCO PRODUCTS CORPORATION
Chicago, Ill.
Tel. Pullman 6201

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSMO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizmą, Rankų Kojų, Nugaros skausmus, Sals, Rankų, Kojų, tirpimą, Dugulį, Galvos skausmus, ir taip visokius skausmus (tik ne rones).

Tukstantai žmonių yra išgydyti milijonai dar netino apie tai. Deksmo Galinga Mostis yra tik verta suktis, kiek ir pati suoria su šiuo naujos gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už pervežimą.

Klauskite pas apšiekorius tarp DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 362
Hartford, Conn.

Oh! You Lucky Tab!!

NEPERŠLAMPAMAS CELLOPHANE

Visuomet Gerai — Tvirtai Uždarytas

Ypatingas HUMIDOR PAKELIS

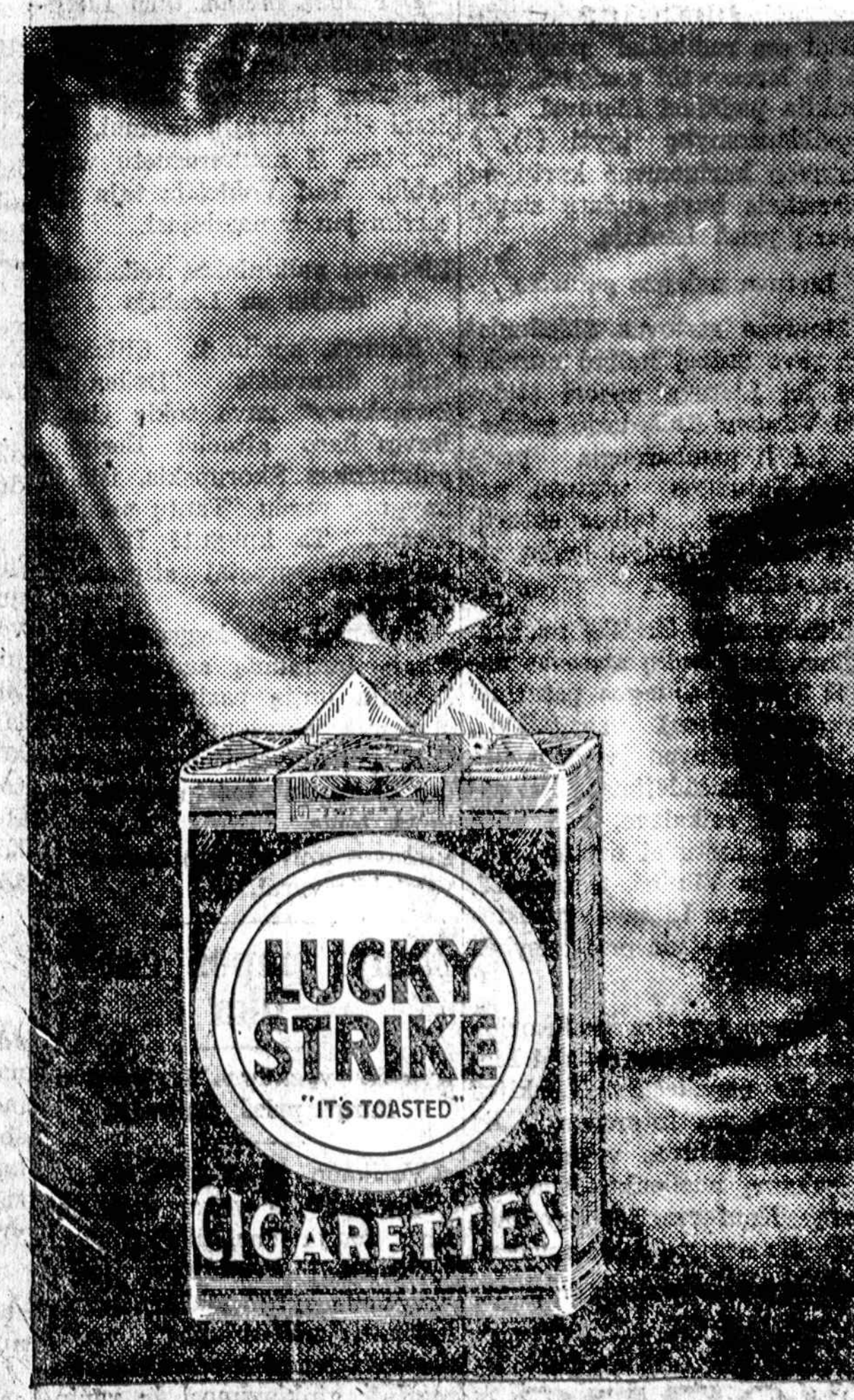
Zip—

Ir jis atsidaro!

Atkreipk dėmesį į naują, ypatingą skvetą pakelių viršų. Vieną jo dalį prilenkęs pirštą prilaikyk ir plėšk, kita jo dalį. Labai paprasta. Greit. Zip! Ir viskas. Labai ypatinga! Pakelis įvyniotas į neperšlampamą Cellophane popierą, per kurį neįeina dulks, šlapumas, ligų perai ir kiti nešvarumai. Švaru, apsaugota, graži, SVIEŽIA! — kas galėtų būt daugiau moderniška kaip, LUCKIES patobulintas Humidor pakelis — taip lengvai atidaryti. Ponia — jis LUCKY skvetas — apsauga jūsų pirštų nagams.

Pagaminta iš geriausių tabakų — viso derliaus grietinės — LUCKY STRIKE vieninteliai cigaretai apsaugoję jūsų gerklę per tą išmintinį "SPRAGINIMO" procesą. "Spragininimo" procesas naudojant Ultra-Violetiniai Spinduliai — procesas, kuriuo pašalinami tam tikri kartumai ir erzinančios ypatybės, kurių, natūrališkai, yra kiekvienoje tabake. Šie kartumynai ir erzinančios ypatybės pašalinamos iš jūsų LUCKY STRIKE, jų juose nėra. "Jie išimti — todėl jų ir nėra." Nenuostabu, kad LUCKIES visuomet palenka jūsų gerklę.

"It's toasted"

Jūsų Gerklės Apsauga — prieš knibėjimus — prieš kosulį

Neperšlampamas Cellophane Užlaiko tą "Spragininimo" Skoni Visuomet Sviesiu

ATSIUK RADIO — Lucky Strike įkūn Orkestras griežia juokienų. Antradienis, Ketvirtadienis ir Septyni, vakare per N. B. C. radio tinkla.

The English Column

TO THE LITHUANIAN CHORAL SOCIETIES

To "Birutė," to "Dainos" Choras, to "Pirmyn" Chorus, and to any other Lithuanian musical group —

And to Lithuanians in general —

Although this article has been in my mind for some time, I waited until the active season opens up in our Lithuanian circles.

The active season, — and what is it? Each separate group plans its own individual season's program, as a few concerts, an operetta, a dance, a few parties, perhaps, and that's all!

What about some events that would be of a consequential nature? What about some events that would elevate the Lithuanian element? Sad to say, we just leave all that to somebody else. And nothing is ever done.

I am particularly referring to a recent choral contest sponsored by one of Chicago's leading daily newspapers. The Ukrainian mixed chorus went off with the laurels. And more power to them! But where were the Lithuanians? They were not even represented. Why? That's what I'd like to know, and so would many others.

One party made some such excuse that the contest was not a big enough affair. If we shall wait for the spectacular, I'm afraid that we shall never be furthering the Lithuanian name. Is it not a constant appearing before the public that makes the public aware of our existence? Is it not happy suc-

Anelė Salaveičiūtė-Steponavičienė dainuoja Vilniaus apvaikščiojimo koncerte Spalio, 9 d., penk-dienį, Lietuvių Auditorijoje

cess in small events that finally leads to renown in greater attempts?

If our Lithuanian groups, each and every one of our Lithuanian cliques, were not so self-centered, we might get somewhere. Each leaves the harder job for the other. Each thinks of itself more than of a Lithuanian spirit.

Why not have an eye on the lookout for every opportunity where we could honor the Lithuanian name? And if we cannot do it alone, why not unite with other Lithuanian groups?

The coming season forecasts a number of worthwhile programs in each group, and we shall certainly give them our support. But here's hoping that in addition to their own careers, as it were, all groups will also be ready to boost the Lithuanian name whenever and wherever possible!

—A General Booster.

LITHUANIAN ARTISTS' CIRCLE

For some time now there has been existing in New York a circle of Lithuanian artists who have been meeting and planning how to bring Lithuanian art before the eyes of America. In fact, at the very present time this circle is completing arrangements for an extensive display of work of Lithuanian artists.

Although to date the activities of the circle seem to center about New York, membership is not limited to New Yorkers, and there are a number of members from various parts of the U. S.

Likewise, the membership is not limited to the narrow sense of artists, as painter or sculptor. It includes even the costume designer.

No doubt there are many Lithuanian artists among us and we certainly hope that all will get in touch with the Lithuanian Artists' Circle so that its aims may be accomplished with greater ease and success.

The writer does not know all the details of this artists' club, but it seems to me to be a very interesting and worthwhile project. For further information, I take the liberty of referring you to J. F. Tamosiūnas, 503 W. 57th St., New York City, N. Y.

—A Chicagoan.

Gamta pagelbsti vyndariams

Zinomas žurnalistas Arthur Evans, rašydamas "Chicago Tribune" apie padėį Californijos vynuogių industrijoje, tarp kitko sako:

"Californija" padeda apgarsinimui, pradeda sulčių vynuogių plaukimą ir vynuogių namų rytinėse valstijose. Bacchus, kuris nepažįsta vynuogių, jau randasi virtuvėse ir rusiuose, traukdamas saulės iššvičias uogas ir pardavėjas praneša, kad daugiau šeimynų, negu kada pirmiau, pradėjo gamintis vyną namie.

"Štai industrijos naujienos. Kainos yra žemiausios kokių nebūvo per daugelį metų. Dėlius yra mažesnis, už vidutinį, bet vynuogės yra sultingesnės ir saldėsios, negu paprastai. Gamta, atlygindama už trumpą skėnimo laiką, padidino cukraus daugį. Tas padidina vyno stiprumą.

"Populiarisikusias markete, Californijos vynuogės yra Zingandels, Cariganes, Muscat, Mission ir Alicante Bouchet.

"Californijos vynuogių augintojai bandė derlių sulaukyti iki šaltesnio oro. Vyndariai paprastai nedaro vyno iki rudens ir didelis sąjudis prasideda su spalio mėn. Vynuogės parduodamos vagonais, tada retaileriai ir kostumeriai. Jos yra pardavinėjamos mažomis kiekybės visų yarduose. Didžiausios bižnė dienos yra šeštadienis ir sekmadienis. Kostumeriai renka uogas ir nusimanantys tiek pat atidos kreipia į katus, kiek ir į uogas, kad ir jie būtų išdžiūję ir prinokę.

"Neraginta sunka, padaryta pradžioi spalio mėn., su gamtos pagalba, pavirs į ką kitą iki Dėkos dienos".

Californija Grape Control Board, kuri suorganizavo Federal Farm Board ir kuri atstovauja apie 85 nuos. vynuogių augintojų, veda plačią apgarsinimų kampaniją, visur pabrėždama tą faktą, kad yra legalis dalykas gamintis vynuogių sunka suvartojimui savo namuose.

NAMŲ SAVININKAI — Mes suteikiame dykai nariams ir juos išpildome — Lykus, Penkių Dienų Pranešimus, Tris deimt dienų Pranešimus. — Dykai patarimai nariams, kurie ateina į mūsų ofisą, apie nesusipratimus su rendauininkais ir kaimynais. Narystė \$1 su šiuo apgarsinimu.

CITY OF CHICAGO LANDLORDS ASSOCIATION
Second Floor, 4654 S. Ashland Avenue, art 47 St. ir Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7878 Chicago Ardara vakarais.

PIRMYN

BURNING BITS

Slowly but surely, under Mr. Stephens' able guidance, the Chorus is rounding into form. Due to an early start, there has been time to learn several new songs, polish up some of the old ones, and generally perfect the blending of the new members into the different sections.

Friday, October 9th, you will hear and see the "Chicago Lithuanian Choral Society, Pirmyn", in its initial appearance of the season as a participant in the "Vilniaus Paminėjimas" meeting sponsored by "Naujienos."

Sunday, October 18th, is the date of "PIRMYN" grand concert. Leading Lithuanian singers, and musicians will be participants. A great Lithuanian symphony orchestra and two leading choruses of the day will do their best to provide you the best of entertainment. A feature dance by one of our young talented Lithuanian dancers, and many other attractions will be included in a lavish program. Details will be given in the next edition of the colyum.

Rehearsal on Thursday this week instead of Friday, as the latter day is the date of the "Vilniaus Paminėjimas" at the Lithuanian Auditorium. Don't forget to remind your fellow chorusters and chorusteresses, and also remember not to forget to remind yourself. (Easy enuff! Ainitt?)

And you old members, who have been holding out on us, don't you think its about time to return to the "family?"

What? Already? Alas and alack, our dear Al has strayed again. Remeber our telling you of Alexander George Neckfash's ability to stay away from the pretty girls in school? Well, Al writes back from Beloit College, nonchalantly discussing his new girlfriend. And he hasn't all of his books yet, nor has he begun any studying.

Another student, is John J. Balanda, our "essence of dignity", who has received a scholarship at the University of Chicago. You can't keep a good man down, and you can't keep Mr. A. Burner out of the colyum—he's always doing something to put himself into the latter.

The basses are getting ambitious. Not being satisfied with helping the Tenors out with some of the latter's difficult parts, they have begun to sing with the sopranos. You will soon notice an improvement in the soprano section.

The trailer hasn't been attached yet, but Amelia promises to have it next time she comes down. All ye men take heed!

Even Mr. Stephens was looking for said trailer. Wait till the "Missus" hears about it. Tsk! Tsk! Tsk!

Again we hear from Annus. This time it's about the Basses and—?

Dear Bits: I noticed the Bass section was unusually noisy last Friday. Maybe it's because our Hon. Chief Bouncer happened to be absent.

Annus. Who is this person Annus? Amelia's friend, Anniseta, has already accused several of being Annus, but with unsuccessful results. All Ann got for her pains was a blank stare at first, then as the name was recognized, an immediate denial of guilt. Better luck next time Ann.

That cute little girl that comes very, very late, is none other than Miss Ann Skevre, faithful member of "PIRMYN", and the Chorus' popular girls' trio. If you listened in to WCFL Sunday before last, you will unanimously agree with me when I say that she is a really versatile soloist as well. Little "Oniuks" can't come early, but she's always present anyway — even if she is very, very late.

Again you are reminded that contributions to "Burning Bits" are accepted. Even though you are not a member of "PIRMYN", any bit of news of any opinion in relation to the Chorus, that you may have to offer, is welcome. Yours truly is at the receiving end—A. Stelmok, 839 W. 34 St. Auf Wiedersehen!

—A. Stelmok.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalaus eiti į tas krautuves, kurios skelbiai Naujienose.

Pasiziurėkit į šias atgabenimo skaitlines

CALIFORNIJOS SULČIŲ VYNUOGĖS

Atvežta į San Francisco

831 vagonai 1931 (iki rugsėjo 28 d.)
510 vagonų 1930 (iki rugsėjo 28 d.)

(U. S. Dept. of Agri. skaitlinės)

Taigi San Francisco šiemet paėmė 321 vagonus sulčių vynuogių daugiau negu per tą patį laiką pereiniais metais. Faktas apie ankstyvą trumpą derlių yra gerai žinomas ir įvertinamas šiame dideliame markete, esančiame taip arti Californijos sulčių vynuogių distrikto.

Dabar kaip tik yra laikas jums pirkti tiek sulčių vynuogių, kiek jums ši sezoną bus jų reikalinga. Atgabenimo sezonas gali užsibaigti greičiau negu jus manote.

Atsiminkite, kad vynuogių sunka del savo namų yra legalė. Californijos sulčių vynuogės šiemet yra nepaprastai turtingos cukrumi.

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.

SAN FRANCISCO, CALIFORNIA

Atstovauja 85% visos Californijos Vynuogių Produkcijos.

MARGUTIS

VIENATINIS MUZIKOS ŽURNALAS. Išleia kas mėnesį nuo 16 iki 32 puslapių didumo.

"TAS NE BROLIS, NE LIETUVIS", kas neskaityt Margučio. Kaina metams \$1.50 (8 mėnesius \$1.00).

Pinigus siųskite paprastam laiške šiuo adresu

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

Margutį redaguoja KOMP. A. VANAGAITIS.

Margučio Dainos

34 Dainos už \$1.00

7 solo dainos, 15 duetų, 8 chorui dainos ir du trio, telpa viename sąsiuvinį. Visos dainos linksmos, juokingos, gražios ir visų mylimos. Tai yra A. VANAGAITIS dainos. Kas užsisakys 2 metams Margutį ir prisijus \$3.00, tas gaus velt "Margučio Dainos". Reikalaukite iš Margučio. Siųskite \$1.00 paprastam laiške.

SKAUDĖJIMAI pašalinami tuojaus

Bayer Aspirin pašalina bile kokį skausmą. Neabejokite apie tai. Viena tabletė tai įrodys. Nurykit ją. Skausmas išnyks. Pagelba yra tokia paprasta.

Jokio kenksmingo atsiliepimo nuo Bayer Aspirin. Jis niekad neveikia širdį, ir jums nereikia abejoti apie šių tablečių vartojimą.

Todel yra bereikalingas dalykas kentėti nuo galvos skaudėjimo, danties skaudėjimo ar neuralgijos. Sciatica, lumbago, reumatizmo ar neuritis skausmai visiškai išnyksta į valandėlį laiko. Periodiškas moterų kentėjimas gali būti suraminas: šalčio nemalonumai gali būti išvengti.

Tikras Aspirin turi ir kitokių naudingų vartojimų — viskas aprašyta išsirtuose nurodymuose prie kiekvienos dėžutės. Dežutė ir tabletės turi Bayer kryžių. Žinotik Bayer vardo ant dėžutės — kiekvieną kartą kai perkaite šias tabletes — ir bukite tikras.

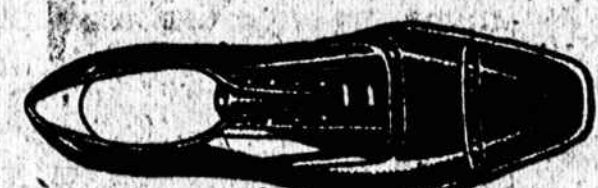
"Savas Pas Savą" — sako biznieriiai

BAGDONAS BROS. FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Pornytių ir pianų muverliu vietoje ir col. patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

P. VOLTERAITIS
Automobilių Taisymo Ekspertas
Seniausias Chicagoj
Pigiaj taisys juų namuose
Tel. Lafayette 1329

ČEVERYKAI

Mūsų krautuvėj jus visuomet gale gauti puikius, stiprius ir moderniškus čeverykius. Visuomet turime didžiausį pasirinkimą. Maloniai kviečiame savo viengėnius atilankyti į mūsų krautuvę.

UNIVERSAL SHOE STORE

ZALESKI ir MARTIN, Savininkai
3265 S. Halsted St. Tel. Victory 6576

Daktaras WISSIG,

Kapitonas Specialistas iš Pasauliniame Kare Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 26 METUS. NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Specialikai-gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusių, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklių skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ka ja jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampaas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET Tel. Kedzie 8902

1314-16 Roosevelt Rd. art St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

IN OUR OFFICE

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

SKORUPSKIO PROPAGANDA IR SPALIŲ DEVINTOJI

Spalių mėnesio 9 d. sukanka lygiai 11 metų nuo to laiko, kai lenkų generolas Żeligowski ginkluota jėga užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių. Kaip vėliaus paaiškėjo, tas žinias ir net tiesioginių jo įsakymų.

Taip žmonės Lietuvoje, kaip ir lietuviai išeivijoje, šitas sukaktuves mini, keldami protesto balsą prieš ne teisėtą lenkų žygį ir reikšdami savo pasiryžimą kovoti dėl Vilniaus atgavimo. Už keleto dienų toki protesto mitingai įvyks įvairiose stambesnėse Amerikos lietuvių kolonijose — Chicagoje ir kitur.

Bet kalbant apie Vilniaus atgavimą, ši kartą nebus galima praeiti tylėjimu pro tą faktą, kad Lietuvoje pastaruoju laiku ėmė reikštis nusistatymas Vilniaus klausimu, visai priešingas ir oficialiai Lietuvos pozicijai, ir milžiniškos daugumos lietuvių įsitikinimams. „Naujienuose“ jau buvo minėtas keistas pulkininko Skorupskio debutas francūzų spaudoje. Tas Lietuvos karininkas, budamas diplomatinėje tarnyboje prie Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje, parašė ir išleido knygą („Vienos tautos prisikėlimas“), kurioje atvirai agituoja už Lietuvos „uniją“ su Lenkija.

Tą Skorupskio veikalą jau minėjo keletas Lietuvos laikraščių. Taigi jo propozicija nėra niekam paslaptis. O betgi knygos autorius dar ir šiandien tebėra diplomatinėje Lietuvos valdžios tarnyboje: iš Paryžiaus įsai tapo perkeltas į Romą. Noroms ar nenoroms kiekvienas, kuris šituos faktus žino, padarys išvadą, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė Skorupskio „idėją“ priitaria.

Jeigu Smetona ir jo ministrai yra priešingi unijai su Lenkija, tai kodėl jie viešai jo rašto neatmeta? Kodėl jie neatleidžia knygos autoriaus iš tarnybos?

Spaudoje (pav. Berlyno „Pirmyn“) buvo pranešimų, kad pats tautininkų valdžios galva matė Skorupskio knygos rankraštį, pirma negu ji buvo atspausdinta. Tie pranešimai sako, kad per Lietuvos įgalioto ministerio Paryžiuje rankas ėjo Skorupskio knygos korektura (spaudos klaidų taisymas). Taigi yra pamato manyti, kad to pulkininko propaganda už lenkų „uniją“ yra pilnai remiama Lietuvos valdžios.

Minint liudnas Vilniaus užgrobimo sukaktuves, šitoks dalykas negali but užtylėtas. Jeigu mūsų visuomenė tylės, tai pasaulis spręs, jogei ir ji sutinka su tuo, ką pulk. Skorupskis parašė savo „Vienos tautos prisikėlime“.

Skorupskis siulo lenkams už Vilnių visą Lietuvą. Ar gi tie, kurie spalio 9 dieną savo protesto mitinguose kels balsą prieš banditišką Żeligovskio žygį, gali prileisti mintį, kad už Vilniaus grąžinimą visa Lietuva turi tekti lenkams? Žinoma, kad ne! Bet tokiame atsitikime, protesto mitinguose turi but tartas žodis apie šitas Lietuvos diplomato kombinacijas. Reikia aiškiai pasakyti, kad Skorupskio „idėją“ mūsų visuomenė griežčiausiu budu atmata!

Apžvalga

KOMUNISTAS APIE KOMUNISTUS

Brooklyno komunistų organizacijos opozicijos. (Pruseikos-Butkaus) šalininkas Chicagoje pasiuntė tokio turinio laišką:

„Laisvės Redakcijai ir administracijai: —

„Skaitau Laisvę, bet tik tol, kol pasibaigs prenumerata. Toliau už tą purviną mazgotės šmotą ne cento neduosiu. Skaitai laikraštį — nelyginant pamazgas gertum. Rodos, kad kokia ruja šunu, subėgus į kruvą staugia visokiais balsais ant vieno žmogaus, kuris vienas daugiau darbininkų labai nuvel-

Užsakymo kainos:

Chicagoje — paštui:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiotojus:

Vieną kopiją	8c
Savaitę	18c
Mėnesiui	76c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštui:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atspigata)

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pilnais reikia siųsti Money Orderiu kartu su užsakymu.

ty apsiginti nuo tų utėlių, nuo tos rufos šunų, nuo tų idiotų, judošių ir provokatorių, kurie sulindę į Laisvę smardina švarią popierą ir teršia orą visoje Amerikoje.

„Su pagarba
„L. K.“

O visi jie laiko savo patronu šventuoju Leniną! Pirma jie kartu visus kitus pludo, dabar plusta kits kitą.

AUSTRIJOS PREZIDENTO RINKIMAI

Austrijos respublika rengiasi rinkti prezidentą. Kandidatus išstatė visos stipresniosios partijos: socialdemokratų — Dr. Karl Renner, krikščioniški socialai — Dr. Wilhelm Miklas (dabartinis), komunistai — Franz Koplenig, „heimwehr“ (fašistai) — gen. Ludwig Huegelth, žemdirbių sąjunga — Franz Thoma.

Yra Austrijoje da ir mažesnių politinių grupių, kurios savo balsus atiduos už vieną arba kitą stambiųjų partijų kandidatą.

Apie partijų stiprumą Austrijoje galima spręsti pagal skaičius balsų, paduotų per pastutinius parlamento rinkimus. Socialdemokratai gavo 1,517,000 (arba 41,1% visų paduotų balsų); krikščioniški socialai (katalikų klerikalų partija) gavo 1,315,000 (35,7%); žemdirbių sąjunga ir didvokiečiai — 428,000 (11,6%); „heimwehr“ (fašistai) — 227,000 (6,2%); komunistai — 21,000 bal. (mažiau, kaip vieną nuosimtį). Kitos mažos grupės surinko kartu apie 180,000 b.

CHRONOLOGIJA

Rašo, Dr. A. Montvidas

Mokytojai ir pedagogai rašo rankvedžius, tobulina ir tvarko mokymo sistemą, organizuojasi ir daro nacionalius ir internacionalius suvažiavimus, kur, tarp kitko, diskutuojama ir sprendžiama mokymo metodais, vienok nepakeičiamas vienas kvailliausių dalykų — tai datų ir skaitlinių atsiminimas. Jau gana kvailla iš mokinio reikalauji, kad jis literaliai atsimintų tulų rašytojų ir poetų išsireikšimus, da kvailliau ji versti atsiminti — visas istorines datas. Pačių svarbiųjų istorinių įvykių datas mokinys laipsniškai išmoksta atsiminti, bet nešioti galvoj Petro Didžiojo, Vytauto, Wilsono ir Caponės gimimo ir mirimo dienas ir metus, atsiminti kiekvieno karo kroniką, kiekvieno mtenko istorinio įvykio metus, mėnesį ir dieną — yra nereikalingas balastas, kraujamas mokinio galvon. Istorijos mokytojams tokie dalykai gali buti reikalingi, vienok kiti gyventojai per visą savo amžių neturės reikalo su chronologija. Reikalui atsiradus, jie gali atsiskleisti knygų ir surasti tikrą datą. Net istorijos mokytojai nuolat pamiršta datas ir turi persitiktinti iš knygų. Kam gi tad mokiniui galvoj daryti kalendorius? Nesakau, kad rankvedžiuose reikia išleisti datas, kad mokiniai neturi atsiminti svarbiųjų periodų ir datų labai svarbiųjų įvykių. Bet pasikalbėkite su mokiniais ir išgirsite, kad jie ne tiek istoriją suprasti ir protauti mokomi, kiek kraujama į jų galvas chronologinio jovalo. Kada mes mokinomės Rusijos gimnazijose ir šėrė mus kiekvieno caro gimimo, mirtimo ir kivičro su kitomis valstybėmis datomis, mes žinojome, kad nesimokiname istorijos, o garų ir kuni-gaikių garbinimo.

Be kvaillų datų kalimo istorijos mokslas pasidarytu idomu, lengvas, trumpas ir pralaima skatinantis. Istorijos mokytojai tuomet turėtų žinoti istoriją, o ne pajaukti mokinius už datų užmiršimą.

[Acme-P. & A. Photo]
Hankow, Kinija. — Tą miestą ištiko didelis potvynis. Gatvės buvo tiek vandens, kad žmonės teko plaukioti valtėmis.

V. Bielskis

Naujos Kapitalizmo Formos ir Socialinė Kuryba

(Pabaiga)

Be darbo racionalizacijos pačiuose fabrikuose sindikatai ir koncernai stengiasi turėti tik-tai tiek fabrikų, kiek jų reikalinga paklausoms patenkinti, ir tose vietose, kur patogiausia dirbti ir iš kur patogiausias transportas į prekių suvartojimo vietas. Jei tam rajone yra daugiau įmonių, negu reikalinga, tai nereikalingos uždarnos, o jų savininkams sumokama kompensacija.

Kam teko važinėti po Vokietiją tuoj po karo ir idomautis tais dalykais, tas galėjo pamatyti, kaip ten buvo vykdoma pramonės racionalizacija. Tas milžiniškas darbas Vokietijoje įvykdytas labai planingai ir visai vokiečių pramonės pertvarkyta naujais pamatais. Ir kitos tautos atliko tokį pat darbą — vienos geriau, kitos blogiau, ir dabartinė pramonės organizacija žymiai skiriasi nuo senesnių laikų, net nuo prieškarinės organizacijos.

Tas pertvarkymas atliktas tokiu greitu tempu, kad įsaisukėlė nenumatytas pasekmės — nedarbas. Racionalizavimas pramonės, pakėlus darbo našumą ir žemus taupiau naudoti darbo jėgą, dabar tam pačiam produktui kiekviui pagaminti reikalauja mažiau darbininkų, negu pirmiau, o atliekami darbininkai buvo išmesti iš fabrikų. Tų bedarbių vien tikiai Europoje priskaitoma mažiau-siai 10—11 milijonų.

Kapitalų koncentracija ir darbo racionalizacija pasireiškia ne tik tiktai pramonės ir prekybos srityje, bet ir žemės ūkio srityje. Kai karo metu Europoje įvyko visiška dezorganizacija žemės ūkio srityje ir kariuomenės šalyse reikalavo maisto ir žaliavos už bet kokią kainą, — Australijoje ir Amerikoje, o ypač Kanadoje, smarkiai imtasi žemės produktus gaminti. Su naujaisiu mašinų pagalba buvo išdirbti didžiausieji niekadus nejudintos žemės plotai, ir iš Australijos ir iš Amerikos pradėjo plaukti į Europą kvečiai ir kiti žemės produktai. Gamiant didelių masių ir tobuliausiomis mašinomis, reikalinga dešimtis kartų mažiau darbininkų, negu paprastai prireikdavo jų tam pačiam kiekiui kiekviui paga-

minti. Didžiausia Kanadoje, o gal ir pasaulyje, ūkininkų sąjunga „The Canadian Wheat Pool“, turinti 140,000 narių, išleidžia į pasaulinę rinką apie 1/5 tarptautinėje apyvartoje, esančio javų kiekio. Ji turi 1600 nuosavių elevatorių bendro talpumo 53 mil. bušelių (35 mil. centerių). Jos gamyba ir prekyba ne mažiau suracionalizuota negu fabrikų gamyba ir prekyba.

Kadangi Europoje jau atstatytas žemės ūkis iki prieškarinio laipsnio (o gal ir aukštesnio), tai tos naujos milžiniškos javų fabrikos nežino kur dabar dėti savo javus, ir javų kainos smarkiai nukrito. Reikia žinoti, kad dabar gaminama javų 30% daugiau, negu jų buvo gaminama prieš karą, o jų suvartojimas padidėjo tikiai 10%.

Iš baimės, kad trust'ai ir sindikatai smarkiai neišnaudotų vartotojų, daugumoje kraštų įstatymo keliu buvo varžoma ir net draudžiama organizuoti sindikatų ir trust'us, bet gyvenimas, neišvengiamas, tas kliutis, ėjo savo keliu, ir dabar galima pasakyti, viso pasaulio kapitalistinės imonės yra susidėjusios į trust'us, koncernus ir sindikatų.

Karo metu kai kuriose valstybėse, o pirmoje eilėje Vokietijoje, visas krašto ekonominis gyvenimas buvo valstybės organų kontroliuojamas ir tvarkomas, bet tas etatas dabar beliko tik tiktai Sovietų Rusijoje, o kituose kraštuose valstybės, atsisakius nuo ekonominio gyvenimo tvarkymo, pasiliko sau tik kontrolės teisę.

Kokias kelias eis kapitalizmas toliau? Kokios gali but pasekmės tos kapitalų koncentracijos?

Jei yra sunku atspėti orą ilgiam laikui, tai dar sunkiau yra pranašauti socialinės pasikeitimus; bet visgi žmogus nenori atsisakyti nuo ateities numatymo ir supratimo.

K. Marksas, kuris daugiau prisidėjo prie kapitalistinės tvarkos išaiškavimo, prieš 80 metų nurodė, kad kapitalizmas eina kapitalo koncentracijos kryptimi, o kapitalui susikoncentravus ir kapitalistams pradėjus vykdyti savo diktatorių visuomenę, darbininkų klasi-

vadovaujant, nuversianti kapitalistų diktatūrą ir jos vieton priimsianti darbininkų diktatūrą, kaip pereinamąją stadiją pereinant prie socialistinės tvarkos, kada bus įgyvendinta faktinė žmonių teisių lygybė ir bus prašalintas vienių žmonių, ar jų grupių naudojimas ar pavergimas kitų.

Bolševikai (komunistai) mano, kad jau atėjo tas K. Markso numatytas laikas, kada darbininkų klasei turi nuversti kapitalistų diktatūrą ir vykdyti darbininkų diktatūrą. Rusijos komunistai giriasi, kad jau jie tą įvykdė.

Daugelis žymių buržuazinių ir socialistinių ekonomistų yra tos nuomonės, kad dabartinė tvarka daugiau turi tendencijos eiti susitarimo, o ne griežtos diktatūros keliu ir todėl dabar einama prie susitarimo kapitalistinių organizacijų, ypač jų sąjungų, su darbininkų sąjungomis ir su plačiais vartotojų sluoksniais, ypač susiorganizuovusiais į vartotojų kooperatyvus ir kitas organizacijas, ir įvykdymo plataus visų visuomenės sluoksnių bendradarbiavimo.

Dabartinė technika jau yra pasiekusi tokį laipsnį, kad duodant visiems galintiesiems dirbti žmonėms darbo, galima, dirbant kasdien tik trumpą laiką, pagaminti tokį visokių prekių kiekį, kad butų patenkinti visi žmonių gyvenimo reikavimai. Šiandien to nėra ir, visų pirma, kapitalistinė tvarka, negali buti. Tas gali buti įvykdyta tik tiktai tada, kada ekonominio ir politinio gyvenimo tvarkyme dalyvaus visi gyven-tųj sluoksniai, turėdami lygias teises, o kad prie to būtų prieita be atitinkamų ir revoliucijų, butinai reikalinga, kad ekonominio gyvenimo organizavime plačiai dalyvautų darbininkų organizacijos, o politiniame gyvenime, kuriame dabar vyrauja ekonominiai klausimai, revoliucinių demokratinių tvarka; kad visi gyventojų sluoksniai galėtų pilnai išnaudoti savo teises ir atlikti savo pareigas, reikalingas plačių masių apšvietimas.

Mes dabar stovime kryžkelėje: ar eisime prie geresnės šviesesnės ateities per diktatūrą ir revoliucijas, ar prie jos eisime evoliucijos, susitarimo keliu? — „K—ra“.

IVAIRENYBES

Padidėjo matymo akiratis.

Pokariniais metais technika labai didėję pažangą padarė, suteikdama žmonėms daug tokių išradimų, kurie ne tik jos civilizacijos, bet ir kultūros lygį ne vienai laipsniu pakėlė. Paminėtina šia proga du dalykai, tai, odaiviniškystė ir radio. Šie du dalykai labai sumažino mūsų žemiškąjį pasaulį. Toliau ir laiko sąvoka, jei dar reikėtų, bet visai kitokia prasme įgyjo, ypač turistams galvoje radio. Tai stebėtinai dalykas, nes kokio žemės daly žmogus butum, vis tiek, jei tik tave radio bangos pasiekia, tai atneš garsą tuo patį akimirka, kada jis nuo kalbėtojo lūpų nutrūksta.

Praplėtas girdinąją aplinką kilo mintis praplėsti ir reginąjį akiratį. Jei gyvą ar negyvą garsą galima per begalines tolimas perduoti, tai turėtų but galima tas pats padaryti ir su vaizdu bei reginiu. Šitas klausimas, ilgai technikos žmonės vargins, jau išspręstas. Dabar įvairiose pasaulio laboratorijose ieškoma būdų technikai jam įgyvendinti. Norima išrasti tokius toli matymo arba televizijos prietaisus, kurie tikty visuotinam žmonių naudojimui. Vadinas, kad jie but būtuli, paprastai vartoti ir pigūs. Šito tikslu pasiekti pa-

vyko amerikiečiams. Jie gamina toli matymo prietaisus, susidedančius iš dviejų dalių: siųstuvo ir priimtuvo „Bell System“. Prietaisai gali buti laidininkais arba vielom sujungti arba ir be jų, kaip radio priimtuvai. Be abejonės, bus idomu kaip šitie aparatai veikia. Taigi, nesigilinant į visas techniškas smulkmenas, jų veikimą tenka taip apibūdinti.

Kaip žinoma, fotografijos aparato atmuštas ant matinio stiklo bei koks reginys susideda iš daugybės mažyčiausių įvairaus šviesumo taškelių. Siunčiamoj aparato ir yra tikslas atmuštus vaizdo taškus paversti elektros srove tokio stiprumo, kuri atitiktų to taškučio šviesumą. Priimamajai prietaisais, pagavęs taškučio elektros srovę, turi ją paversti tokio stiprumo šviesu, kad jis atitiktų siunčiamajam aparate to taškučio ryškumą. Abu prietaisai turi veikti taip, kad priimamajam prietaise švystelėjimai atitiktų siunčiamajam aparate atmušto vaizdo tvarką ir ryškumą. Visa tai vyksta neįsipa-sakytai greit. Siunčiamasji pavoikslas buna 5x6 cm. dydžio, arba truputį didesnis už degtukų dėžutę. Didesnių vaizdų gerai priimti tuo tarpu ne visada pavyksta. Vadinas, aparato konstrukcija neganėtinai tobula. Tačiau ir toki pavaisklai jau didelis dalykas. Televizorių arba toli matymo mėgėjų Amerikoje labai daug, nes paveikslų priimtuvus ten tik 20 dolerių tekaštuoja.

Siunčiamas daugiausia filmų vaizdas, gyvą vaizdinimą, krašto reginius ir zoologijos sodo retenybes.

Mūsų krašte toki dalykai dar tolimes naujiena, bet vis tiek jos sulauksime. „T.“

Iš kvepalų istorijos

Iš Sv. Rašto žinom, kad Marija Magdalena patepė Viešpaties kojas kvepalais, alyva. Tai yra seniausias paminėjimas apie kvepalus. Aišku, kad kvepalai buvo daug pirmiau prieš tai, bet niekur anksčiau neminima jų vardų. Senovės Romoj pagarsėjo kvepalų gamyba kvepalas Flaccus Apulius, kuris už tai net pateko senaton. Kias senovės Romos kvepalų fabrikantas Pomponius Nefantus grynės, kad jis galis pagaminti tiek kvepalų, kad jų užtektų visoms Romos miesto atimam duobėms kvepalais pagerinti ir visoms Italijos upėms išparfumuoti. Romai žlugus kvepalai ilgus amžius buvo pamiršti. Tik vienuolynų ūkiniose vienuolijai augino gydomasias žoles. Renesanso laikais, susipažinus su senovės Romos gyvenimu, vėl imta gaminti kvepalus, kurie yra madoj jau ir lig mūsų dienų. Karalienė Elzbieta kvepalus įvedė Anglijoje, Katrė Mediči — Prancuzijoje, Italas Paolo de Feminis, apsigyvenęs Kelno mieste, išrado odekologą. Daugiausia kvepalų gaminama dabar Prancuzijoje, kurios kvepalai yra pagarsėjo pasaulyje. Gerų prancuziškų kvepalų bonkelė kaštuoja 400 ir daugiau litų, bet jų užtenka vieno lašelio pasiparfumuoti. Bulgarijų rožių abiejus yra pati svarbiausioji gerų kvepalų sudėtinė dalis.

No. 17 „Kovos“ gautas šiandien. Kaina 10c. Klauskite Naujienuose.

Reikalaukite „NAUJIENAS“ ant bile kampe, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jūsų patogumo dėlei.

Garsinkitės „N-nose“

CHICAGOS ŽINIOS

Kai kas apie Chicago

Govėdos ir politikieriai

Politinis darbas, jei švariai dirbamas, yra tarnyba visuomenei už tam tikrą atlyginimą. Deja, didžiulia žmonių, gaudančių politinius darbus (ypač stambesniuose Amerikos municipalitetuose), žiūrį į juos, kaip į galimumą plėsti visuomenę.

Ir štai politikieriams govėdos atrodo ir dažnai yra tikrenybė įnagis nešvankiuose siekiuose.

Politikieris, mat, ne retai viską panaudoja savo tikslui. Jis surengs net pradinės mokyklos vaikams pikniką. Ne iš meilės, bet greičiau tikslu pasirodyti geras tėvams, palaikyti savo įtaką balsuotojuose. Jisai irgi nūnato, kad vaikai išaugs kada nors į balsuotojus. Taigi bus ateity progos pasakyti, kad jis, politikieris, rūpinosi balsuotojų gerove dar tuomet, kai jie trumpos kelnaitės dėvėjo. Taip, politikieris turi ir panašius dalykus omenėj.

Politikieris neužmiršta nė govėdų. Veikiausia, jis pats yra buvęs kadaise govėdos narys. Žino kaip į govėdą apeliuoti ir naudotis ja.

Lai dar ir taip nešvari būna politikierio reputacija. Govėda mažai paisyta. Išaugusi gatvėje bevalgiliaudama, bežulikaudama, besimūsdama, govėda neįgijo kilno supratimo apie politinės darbuotės užduotis. Ji, veikiausia, kaip ir nešvankusis politikieris, kuris ja naudojasi savo tikslams, mano, kad politika, tai galimybė išnaudoti visuomenę. O kadangi govėda arba jos nariai negali dėl tos ar kitos priežasties prisisiekti politikoj, tai nors gelbsti savo draugui politikieriumi.

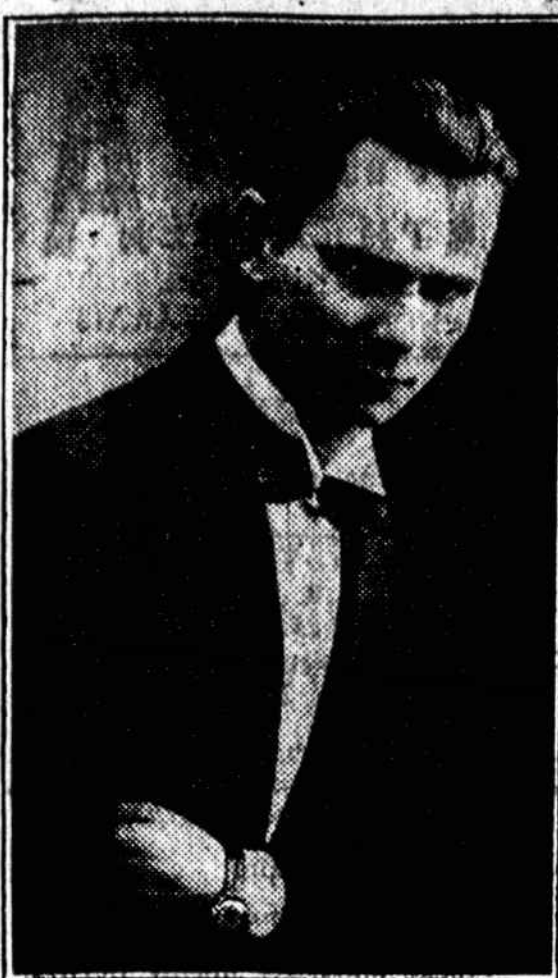
Gi politikieriai rodo govėdoms draugingumo. Paaugo govėdos nariai, žiūrėk, sutvėrk klubą. Politikieris bosas nusamdė jiems butą, įrengė jį ir moka rendą. Govėdos draugas, ką ir kalbėti. Paruošia išvaizvimus. Govėdos nariai jaučiasi dėkingi jam. Ir ne mažai užtiksimie Chicago govėdų klubų, kurie nešioja vardus panašius šioms: "Murphy's Boosters", "Mulligan's Colts" ir t. t.

Kaip abelnai Amerikoje, taip govėdose atletinės žaismės randa didelio pritarimo. Tat ne stoka nė Chicago govėdų, kurios rodo atletinį pobūdį. Politikieriai patronuoja ir tokius atletinius govėdų klubus. Kai kuriuos net patys padeda suorganizuoti.

O už patronavimą politikieris tikisi govėdos tarnybos jam. Ji ir tarnauja. Ne tik savo balsais rinkimų laiku. Jei reikia kuriuos bosų priešininkus nubausti, jis gali atsidėti ant govėdos. Jei reikia nesilenkiančios politikieriumi piliečių grupės įbauginti, ir čia govėda tinka. Jei net agitacija už politikierį tenka varyti, tai govėda pasi-rodo irgi naudinga, ypač ant gatvių kampu, kur ji yra kaip namie.

Antra vertus, politikieris dažniausia per pirštus žiūrį į jo patronuojamos govėdos pragaistingą visuomenę darbą. Arčiau net: politikieris kartais tiesiai ugdo kriminalistus.

Nes tokių govėdų nariai ne retai ir vagiliauja, ir holdapus daro, ir teroristinius žygius užmokėstį papildo, ir tiesiog aršiausios rusies kriminalistų grupėms kai kuriais atvejais priklauso. Politikieris gelbsti tokiems gaivalams pavartodamas savo įtaką net teismuose, ypač į teisėjus, kuriems politinės mūšinos pagelba reikalinga. Politikierių įtaka policijos stotyse visiems žinoma. Ir ot govėdos, patronuojamos politikie-

Stasys Rimkus.

musų publikos mėgiamas bari-tonas dainuos Vilniaus apvairkšiojimo koncerte, Spalio 9 d. Lietuvių Auditorijoje.

rių, tiesiog jaučiasi apsaugotos nuo bausmės. Aišku, kad šitoks saugumo jausmas ne vieną jauną vyrą išauginą į užkietėjusį kriminalistą.

Kiek saugumo politikieriai teikia govėdų nariams kriminalistams, galima spręsti kad ir iš paskilbusio O'Baniono karjeros. Kada jis tapo nudaigotas, tai tuo laiku buvęs Chicago policijos komisyonieris Collins pareiškė, jogei su O'Baniono mirtimi užsibaigė aršiausio Chicago galvažudžio karjera. Mat, O'Banion laike 32 savo amžiaus metų, sakoma, užuodęs 25 asmenis. Ir tik 12 mėnesių iš viso jam yra tekę kalėjime sėdėti. Turėjo jis gerų draugų politikierių. Ir pats artimai politikoj dalyvavo.

Ne stebėtina todėl, kad reporteriai Chicagoj juokauja kalbėdami apie politikierių patronuojamų govėdų narius: girdi, jie iš "outlaws" pasidarę "inlaws".

Dar vienas dalykas. Yra tokių govėdų narių, kuriuos politikieriai padeda algoms gauti iš mjesto, nors jie nieko nedirbtų miestui. —Čikagietis.

Dar pora bombų teatrums

Mesta dvi smirdančios bombos teatruse. Viena jų meste Sheridan teatre, 4038 Sheridan road, o kita Terminal teatre, 3315 Lawrence ave.

Chiniečiai protestuoja

Sekmadienį įvyko chiniečių biznierių susirinkimas adresu 225 West 22 street. Susirinkime dalyvavo 250 asmenų. Jie priėmė rezoliuciją, kurioje mēras Cermakas ir kiti miesto tetusiai yra prašomi, suteikti apsaugos chiniečiams nuo pastatų bombų, kurie persekioja chiniečius jau keletą mėnesių.

KATARINA ZEBRAUSKIENĖ po tėvais Jesaitiškė

Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 4 dieną. 5:45 valandą ryto 1931 m. sulaukus pūstį amžiaus, gimus Vilkaviškio apskr. Alvyto parap. Gutkaimio kaime.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Petrą, suu Joną, 2 dukrečių. Oną Larimorę ir Salomiją. Jėzait, brolieš Oną, seserį Petronėlę Kvedariene, įvogę Juezapą ir gimines, o Lietuvoj brolį, 3 seseris ir gimines.

Kunas pašarvotas, randasi 3231 Lowe Ave.

Apie laidotuves bus pranešta vėliau.

Visi a. a. Katarinos Zebrauskienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuosiedžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam pašukutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame.

Vyras, Vaikai, Zentas, Sesuo ir Giminių.

Laidotuves patarnauja graborius S. P. Mažeika, Tel. Yards 1138.

Sears, Roebuck & Co. atidarys dar vieną krautuvę

Sears, Roebuck & Co. nusamdė iš Levy Leiter trobės, prie Van Buren ir State gatvių departamentinei krautuvei, kuri bus pirma kalbamos kompanijos krautuvė vidurmiesty.

Prarijo nesuvirškina-mą dalyką

Donatas Morrier, 34 m., 1004 North Clark street, padubo iš miego. Papudęs pasijuto, kad kas nors yra negerai su juo.

Bet kas? Ogi jis pasigedo penkių falšvų dantų (tilto), kurie buvo jo gerklių, kai jis atsigulė praėjusį vakarą.

Well, Donatas kreipėsi pas daktarą, kuris ilgokai pasitrušęs sužejojo visą tiltą Donato pilve iš ištraukė dantis lauk.

Dar viena bomba

Bombos sprogdimas išardė sieną namo adresu 3421 So. 59 avenue, Cicero. Žalos turtui padaryta už \$4,000. Namas priklauso darbininkui žmogui, kuris dirba kaip konduktorio padėjėjas geležkelio traukiniuose. Kadangi John Kilpach, namo savininkas, neturi jokių ryšių su rakietieriais, tai nužiurima, jogei bomba jo namui buvo padėta per klaidą, ba tur but buvo taikyta kam kitam.

Teatruose

Chicago teatre— pradedant spalio mėn. 9 d. bus rodoma paveikslas "24 Hours"; kitokie numeriai.

United Artists teatre — šiuo laiku rodoma paveikslas "Palmy Days"; paveikslas rodoma jau daugiau, kaip savaitę laiko, o tai reiškia, kad jis turi didelio pasisekimo; kitokie numeriai.

BRONISLOVAS ŠVEIKAUSKAS Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 4 dieną. 1:15 valandą po piet 1931 m. sulaukus 24 metų amžiaus, gimęs Lietuvoj, Kauno rėd. Raseinių apskr. Katinėnų parapijoje, Gedminiskės kaime. Mažas budamas atvyko į Šv. Valstiją.

Paliko dideliame nuliudime motiną Marijoną, tėvą Danilijų, 3 seseris — Stanislavą, Oną ir Zofiją ir gimines.

Kunas pašarvotas, randasi 1727 So. Union Ave.

Laidotuves įvyks seredoj, spalio 7 dieną, 8:30 val. ryto iš namų į Dievo Apyveizdos parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Bronislovo Šveikausko gimines, draugai ir pažįstami esat nuosiedžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam pašukutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame. Motina, Tėvas, Seserys ir Gimines.

Laidotuves patarnauja graborius J. Radzius, Tel. Canal 6174.

4 MODERNIŠKOS KOPLYČIOS DYKAI DĖL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA ir NAKTĮ Mes visuomet teikiame širdingą, simpatinę ir ramų patarnavimą, kuomet jie yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.

JUSU GRABORIAI Didysis Ofisas 4605-07 South Hermitage Avenue Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

McVickers teatre— šiuo laiku turi didelio pasisekimo paveikslas "Monkey Business"; kitokie numeriai.

Roosevelt teatre— pradedant ateinančiu penktadieniu bus rodoma paveikslas "Pardon Us"; kitokie numeriai.

Oriental teatre— scenos nu-

ATSIKRATY-KIT LIGŲ PĖ-RŲ naujoje, kurioje ir gerkliose. Laiskite Zontę išrašyti specialius at-matas, išrašykite per-rus, nepilietis iš-rašai, naktinio per-rus. Reminantis: gylas

Graboriai Phone Boulevard 4139 A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvis ir kokiam reikale visuomet esat užsi-ningas ir nebrangus todėl, kad neturime il-taidų užlaikymai sky-rių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St. Telefonai: Boulevard 5203 Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct. Telefonas: Cicero 3724

S. D. LACHAVICH LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvis kuopigiau. Reikale mieldžiui atsilaikyti, o mano darbu busite užgandinti. Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago SKYRIUS: 1439 S. 49 Court, Cicero, Ill. Tel. Cicero 5927

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyličia Dovanai Tudu automobilus visokiems reika-lams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ Laidotuves patarnau-ju geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie gra-bų išdirbystės.

OFISAS: 668 W. 18th Street Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted St. Tel. Victory 4088

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas 3147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294 Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M.D. 4910 So. Michigan Avenue Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryto; nuo 6 iki 8 valandai vakare; apert šventadienio, ir šventadienio

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH 756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted Sts) Ofiso valandos: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS 756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted Sts) Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9 Nedėliomis pagal sutartį

meriuose, pradedant ateinančiu penktadieniu, bus Jim London, pasaulinis sunkiosios svaros čempionas ristikas; paveikslas "Living Adonis"; kitokie nume-riai.

Graboriai S. M. SKUDAS

Lietuvis GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS Didelis ir graži kopyličia dykai 718 W. 18 St. Tel. Roosevelt 7532

Lietuvės Akusėrės

Mrs. A. K. JARUSH PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE 6109 South Albany Av. Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Sugrįžo iš Lietuvos. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karšči, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirenkia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, para-dant mažiasias klaidas. Speciali styda akreipiamų ir mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val.

KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUM-PA LAIKĄ SU NAUJU ISRADIMU. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinis. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave. Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 West 35th St. kampaš Halsted St. Valandos: nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis išgaminuoti

Dr. A. R. BLUMENTHAL OPTOMETRIST

Praktikuoja virš 20 m. 4649 S. Ashland Ave. kampaš 47th St. Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išgaminuoti DYKAI

Registruotas Optometristai Akių Specialistas. Virš 15 metų patyrimas

Akiniai nuo \$3 Valandos: 9 ryto iki 9 vak. kasdien.

DR. J. GROUPE 4631 S. Ashland Ave. Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D. LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

At polikliniką įrengtame, moderniame kabinete, kurioje kom-pilikuotas darbas. Mano asis-ma yra pakeičiama 30 me-tų atitaisant ir trupu. Pileiti specialūs instrumentai yra varstomi. Mano kabinete sugrūdina rosylinę ir pailgina lęšius.

SPECIALI DOME VAIKU AKIMS

Akinis ir egzaminuojamas kaina nuo \$5. 2valros akys atitaisomos. Žema kaina, be operacijos, ilgų išmokykimai, nėra sugai-sinti.

Sitūali duplikuoti ir rūšiai sutaisomi te mūdi diena.

DR. C. MICHEL, O. D. 4654 S. Ashland Ave. 2-rae Augstas VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas 3147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294 Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M.D. 4910 So. Michigan Avenue Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryto; nuo 6 iki 8 valandai vakare; apert šventadienio, ir šventadienio

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH 756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted Sts) Ofiso valandos: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS 756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted Sts) Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9 Nedėliomis pagal sutartį

Lietuviai Gydytojai

PRANESIMAS DR. MARGERIS

Sugrįžo iš Lietuvos ir priimančią ligonius nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakare. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 3421 So. Halsted St. Phone Boulevard 8483

Dr. P. M. ZILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3243 So. Halsted Street

Ofiso Tel. Victory 7188 Rez. Tel. Hemlock 2615

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street

Valandos: 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį. Residencija 6628 So. Richmond Street Telefonas Republic 7868

Dr. P. P. ZALLYS DENTISTAS

30 E. 11th St. Kampaš Wabash Avenue Tel. Pullman 0856 Gazas, X-Ray, etc.

Dr. Suzana A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligy 4145 Archer Ave.

Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų. (Vakaraš: Utarn. ir Kev. iki 8 val.) Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3395

DR. S. A. BRENTA

Ofiso valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v. 4608 South Ashland Ave. Netoli 46th St. Chicago, Ill.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4142 Archer Avenue

Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena. Telefoninis diegą ir naktį Virginia 0036

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted Street CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D. West Town State Bank Bldg. 2400 W. Madison St.

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Tel. West 2860 Namų telefonas Brunswick 0597

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOL

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Perkelti abu savo ofisus į naują vietą po nr. 4645 So. Ashland Ave.

Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakars. Nedėlioj pagal sutartį. Tel. Boulevard 7820 Namai

6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.

4442 South Western Avenue Tel. Lafayette 4146

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryto nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. J. J. KOWARSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Suite 3

Tel. Prospect 1028 Rez. 2355 S. Leavitt St. Canal 2330

Ofiso valandos 2 iki 4, 6 iki 9 Nedėlioj pagal sutartį

DR. V. S. NARES

(Naryaukas) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2435 West 69th Street

VALANDOS: 10 iki 12 ryto, 6:30 iki 8:30 vak. Apert šventadienio ir šventadienio

Phone Canal 2118 Valandos: 6-8 vakare

DR. A. L. YUSKA

1900 So. Halsted St. 4193 Archer Ave. Valandos: 2-4 po piet

Phone Lafayette 0098 Naktinis telefonas Greenhill 1595

Ivairūs Gydytojai

Phone Boulevard 7043

DR. C. Z. VEZELIS

